

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

EFTERRETNINGER

OM

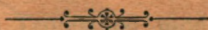
JONSTRUP STATSSEMINARIUM

FOR

UNDERVISNINGSAARET 1908—1909.

VED

FORSTANDEREN.

KJØBENHAVN.

TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE
(AXEL SIMMELKJÆR)

1909.

Det er i Aar 100 Aar siden, at det første danske Skolelærerseminarium blev flyttet fra Kjøbenhavn til Jonstrup. Den 12te Oktober 1809 indviede Biskop N. E. Balle Jonstrup Seminarium.

Ved tidligere Lejligheder er Seminariets Historie blevet skildret udførligt, i 1841 af Forstander Jensen og i 1890 af Forstander Tidemand. Der vil derfor ikke blive udgivet noget Festskrift i Anledning af Jubilæet; men dette vil blive fejret ved en festlig Sammenkomst af gamle Elever. Der er bevilget et Bidrag hertil paa Finansloven for indeværende Regnskabsaar. Da selve Jubilæumsdagen falder paa en Aarstid, da der næppe vilde kunne paaregnes større Tilslutning, er Sammenkomsten fastsat til en Dag i Sommerferien, nemlig d. 10 August.

Saa vist som Trofasthed mod Seminariet og Kærlighed til Seminarieminderne altid har været et Særkende for Jonstrups Elever, tør det forventes, at en talrig Kreds af Lærere i vor Folkeskole den Dag vil give Møde her.

I. Seminariets Lærere og Elever.

Timefordeling:

Forstander Stig Bredstrup: Troslære, Bibelforklaring, Pædagogik og praktisk Skolegerning i 3die Klasse; Bibelforklaring, Kirkehistorie og Pædagogik i 2den Klasse; Bibelforklaring og Kirkehistorie i 1ste Klasse. — 16 Timer ugentlig.

Lærer E. C. T. Lunddahl: Historie i alle Klasser; Dansk, Kirkehistorie og praktisk Skolegerning i 3die Klasse; Bibelhistorie i 2den og i 1ste Klasse. — 21 Timer ugentlig.

Lærer K. Steensen: Sang og Musik i alle Klasser paa Seminariet og Sang i Øvelsesskolen. — 29 Timer ugentlig.

Lærer J. J. Nielsen: Praktisk Skolegerning i 3die Klasse; Naturhistorie og Geografi i 2den og 1ste Klasse; Dansk i 2den og 1ste Klasse. — 22 Timer ugentlig.

Lærer J. F. Johansen: Praktisk Skolegerning i 3die Klasse; Regning, Matematik og Naturlære i 2den og 1ste Klasse. — 23 Timer ugentlig.

Lærer ved Øvelsesskolen, R. Benzon: Praktisk Skolegerning i 3die Klasse og Skrivning i 2den og 1ste Klasse.

Tegnelærer Oluf Stenfeldt Nielsen: Tegning i alle Klasser. — 6 $\frac{1}{2}$ Time ugentlig.

Lærer A. J. Hansen: Fysiologi i 3die Klasse og Gymnastik i alle Klasser og i Øvelsesskolen, samt Sløjd. — 23 Timer ugentlig.

Til 2den og 1ste Del af Skolelærereksamen i 1908 indstillede Seminariet henholdsvis 25 og 25 Elever.

Ved 2den Del erholdt 2 ug?, 3 mg +, 7 mg, 6 mg?, 5 g + og 2 g i Gennemsnitskarakter; ved 1ste Del erholdt 3 ug?, 5 mg +, 8 mg, 5 mg?, 2 g + og 1 g i Gennemsnitskarakter i de 7 Fag, som helt afsluttes ved denne Prøve; een Elev bestod ikke.

I øvrigt henvises til Fortegnelsen over Specialkaraktererne ved Eksamens 2den Del.

Til Optagelsesprøven mødte 37 Aspiranter; 23 optoges i 1ste Klasse. Elevantallet var d. 1ste Maj 69, nemlig: i 3die Klasse 24, i 2den Klasse 21 og i 1ste Klasse 24.

55 Elever bor paa Seminariet.

Af Eleverne er:

43 fra Sjællands Stift,
13 fra Lolland-Falsters Stift,
5 fra Fyns Stift,
8 fra Jylland.

Af Elevernes Fædre er:

18 Lærere,
26 Landbrugere,
8 Handelsmænd,
15 Haandværkere og Arbejdsmænd,
2 Bestillingsmænd.

Til trængende Elevers Understøttelse blev bevilget 6200 Kr. for Finansaaret 1908—09. I ældste Klasse fik 5 Elever 250 Kr., 8 200 Kr., 3 150 Kr. og 2 100 Kr.; i 2den Klasse fik 2 250 Kr., 4 200 Kr., 2 150 Kr. og 4 100 Kr.; i 1ste Klasse fik 7 100 Kr.

18 Elever har haft Nedsættelse i Undervisningsbetalingen.

Af Mynsters Jubilæumslegat for Skolelærersønner fra Sjællands Stift har 3 Portioner à 80 Kr. været tildelt V. Abrahamsen, O. M. Kristensen og O. C. Petersen i 3die Klasse.

Skolelærereksamens 1ste Del 1907.

Eksaminanderne Navne	Tegning	Skrivning	Regning	Matematik	Naturlære	Naturhistorie	Geografi
1. N. P. Andersen	ug. ?	ug. ?	ug. ?	ug.	ug.	ug. ?	mg. +
2. S. H. Anker	mg.	mg. ?	g.	g. +	g.	g.	ug. ?
3. J. Bjørnsson	mg.	mg. +	g. +	tg. +	g. +	g. +	mg.
4. S. S. Cammer	ug.	g. +	g.	g. +	mg. ?	mg.	ug. ?
5. C. M. S. Christensen.	ug.	mg. +	mg. +	mg. ?	mg. ?	mg. +	ug. ?
6. J. K. Hansen	ug. ?	mg.	mg.	ug. ?	mg.	mg. ?	mg.
7. K. G. Hansen	ug. ?	mg. ?	mg. +	mg. +	ug. ?	mg. +	mg.
8. K. S. Hansen	g. +	g. +	ug. ?	ug. ?	g. +	ug. ?	mg. ?
9. N. C. Hansen	mg. +	mg.	ug. ?	ug.	ug.	ug. ?	ug.
10. O. Hansen	mg. +	mg. ?	ug. ?	ug. ?	ug.	ug. ?	ug.
11. H. H. Hansen	mg. +	mg. +	ug. ?	ug.	mg. +	mg. +	ug. ?
12. H. F. L. A. Hegelund	ug.	ug. ?	ug.	ug.	ug. ?	mg.	mg. +
13. R. Henrichsen	ug. ?	mg. +	mg. ?	g. +	mg. ?	mg.	mg. ?
14. A. V. Illemann	ug. ?	mg.	ug. ?	mg. +	ug.	ug. ?	mg. +
15. K. A. Jensen	mg.	mg. ?	g.	g. +	ug. ?	mg. ?	ug. ?
16. J. P. A. Jensen	mg. ?	mg. +	mg. ?	mg.	mg.	g.	tg. +
17. A. J. H. Johansen . . .	ug. ?	mg. +	ug. ?	mg. +	ug. ?	mg. +	g.
18. L. F. Jørgensen	ug.	mg. +	ug.	ug.	ug.	ug.	mg. +
19. L. P. Larsen	mg. +	mg.	mg. +	mg.	mg. ?	mg. ?	g. +
20. Jes Nielsen	ug. ?	mg. +	ug.	ug. ?	ug.	g. +	mg. ?
21. K. F. Nielsen	mg.	mg. ?	mg. ?	mg. +	ug. ?	mg.	ug. ?
22. K. K. Nielsen	g. +	mg.	g. +	mg. ?	mg. ?	mg.	tg. +
23. B. S. G. Otto	g.	mg. ?	ug. ?	g. +	mg. +	mg. ?	g. +
24. S. S. Rasmussen	mg. +	mg. ?	mg.	mg. ?	mg. +	g.	tg. +
25. H. Smith	ug. ?	ug. ?	ug.	mg. +	mg. +	mg.	mg. +

Skolelærereksamens 2den Del 1908.

Gymnastik	Sang og Musik	Historie	Pædagogik	Praktisk Skolegerning	Skriftlig Dansk	Mundtlig Dansk	Religion	Orden	Points	Hoved-karakter	Orgelspil
mg.	mg. ?	mg. +	mg. +	mg.	mg.	mg. +	mg.	mg. +	131½	mg. +	
mg. ?		mg.	g. +	mg. ?	g. +	mg. ?	g. +	mg. ?	103	g. +	
mg.	mg. ?	g. +	mg.	mg. ?	g. +	mg.	mg.	mg. +	118½	mg. ?	
mg.	mg. ?	ug. ?	g. +	mg. ?	g. +	mg.	g. +	mg. +	115½	mg. ?	
mg. +	ug.	ug. ?	mg.	mg. ?	g. +	mg.	mg. ?	mg. +	125½	mg.	mg.
g. +	mg. +	g. +	g. ?	mg. ?	mg. ?	g. +	mg. ?	ug. ?	117½	mg. ?	
mg. +	mg. +	mg. ?	mg.	mg. ?	g. +	mg.	g. +	mg.	122½	mg.	g.
mg. ?	g. +	ug. ?	g. +	mg.	mg. ?	mg. +	mg. ?	mg. ?	118½	mg. ?	g.
mg.	ug. ?	ug. ?	ug.	mg. +	mg.	ug. ?	mg. +	mg.	135	ug. ?	g. +
mg. ?	mg.	ug.	ug. ?	mg.	mg.	mg. +	mg. +	mg.	132½	mg. +	ug. ?
g. +	ug.	mg.	mg. +	mg. ?	g. +	mg.	mg. ?	mg.	126	mg.	ug.
mg. +	mg. +	mg.	g.	g. +	mg. ?	mg.	g. +	ug. ?	124	mg.	g.
g. +		g. ?	tg. +	mg. ?	g.	g. +	tg. +	mg.	93½	g.	
ug.	mg. ?	mg. +	mg.	mg.	mg. ?	ug. ?	mg. +	mg.	131	mg. +	mg.
ug.	mg. ?	g. ?	g.	mg. +	g. +	g. +	g.	mg. +	104	g. +	
g. +	g. +	g.	g. +	mg. ?	g. +	g. +	g.	mg. +	104½	g. +	
mg.	ug. ?	g. +	g. +	mg.	g. +	mg. ?	g. +	mg. +	120½	mg.	
mg. +	ug.	ug.	ug. ?	mg. +	mg. +	ug.	mg. +	ug. ?	138	ug. ?	ug.
mg.	g. +	g.	mg.	mg. ?	g. +	mg. +	g. +	mg.	115½	mg. ?	
g. +	mg. +	mg. ?	mg.	mg.	g. +	mg. +	mg.	mg.	125	mg.	mg. ?
mg.		ug. ?	mg.	mg.	g. +	mg.	mg.	mg.	118½	mg. ?	
tg. +		mg. +	g.	g.	g. ?	g. +	g.	g. +	90	g.	
mg. ?	mg. ?	mg. +	g. ?	g. +	g.	g. +	g.	mg.	106½	g. +	mg. ?
mg. ?	g.	g.	g.	g. +	g.	mg. ?	g.	mg.	102½	g. +	
mg. ?	mg. ?	ug. ?	g. +	mg. ?	g. +	mg. +	g. +	mg. +	122½	mg.	

gaaede og forklarede. Af Bergmanns Kirkehistorie er Oldkirken gennemgaaet. 4 Timer.

2. Dansk.

3die Klasse. F. Rønnings »Den danske Litteraturs Historie« er læst og repeteret. Hovedværkerne er dels læste paa Klassen, dels læste hjemme og gennemgaaede i Timerne. Verslæren gennemgaaet efter Mikkelsens Sproglære. Der er i Aarets Løb skrevet nogle Diktater og 15 Stile, dels hjemme, dels paa Klassen. 6 Timer.

2den Klasse. Af Kr. Mikkelsens Sproglære er læst Orklasserne og dernæst repeteret Hovedpunkter af Bogen. O. Langes »Dansk Analyse og Tegnsætning« og S. Müllers Haandbog er benyttet til Analyse. 1 Time ugentlig er anvendt til Læsning af Litteratur. 10 Stile og en Del Diktater. 5 Timer.

1ste Klasse. Af Mikkelsens Sproglære er læst om Lyd og Orddannelse, Udsagnsordene, Syntaks og Tegnsætning. O. Langes: »Dansk Analyse og Tegnsætning« og Sig. Müllers Haandbog er benyttet til Analyse. 25 Stile og Diktater. En Time ugentlig er anvendt til Læsning af Litteratur. 5 Timer.

3. Historie.

3die Klasse. Nordens Historie fra Udgangen af det 17de Aarhundrede er gennemgaaet efter Ottosens Bog, Verdenshistorien fra ca. 1650 til vore Dage efter Blochs Lærebog. 4 Timer.

2den Klasse. Efter Ottosens Bog er Nordens Historie læst fra Middelalderens Slutning til Midten af 17de Aarh., efter Bloch Verdenshistorien fra Korstogene til c. 1650. 2 Timer.

1ste Klasse. Nordens Historie fra de ældste Tider til Middelalderens Slutning læst efter Ottosens Bog, Verdenshistorie til Middelalderens Slutning efter Bloch. 3 Timer.

4. Opdragelses- og Undervisningslære.

3die Klasse. Wilckens' »Pædagogik«, la Cours »Men-

neskelegemets Bygning og Livsvirksomhed« og Kromans »Grundtræk af Sjælelæren« er gennemgaaede. 5 Timer.

For de enkelte Fags Vedkommende foredrager og gennemgaar hver Faglærer sit Fags specielle Metodik. En Del Stile over pædagogiske Emner er skrevne.

2den Klasse. Almindeltg Undervisningslære. 1 Time.

5. Praktisk Skolegerning.

3die Klasse. Under Hr. Benzons Tilsyn og Vejledning har Eleverne undervist Øvelsesskolens 4de Klasse i Religion og Regning, 3die Klasse i Historie og Geografi samt 2den Klasse i Regning og Iagttagelsesundervisning. 2 ugentlige Timer har været anvendte til pr. Øvelser med Emner fra forskellige Fag.

Under Forstanderens og Seminarielærerne Lunddahls, Nielsens og Johansens Vejledning er der undervist i Dansk, Historie, Naturhistorie og Fysik. Desuden har Eleverne under Tegnælærer Stenfeldt Nielsens Vejledning undervist 4de Klasse i Tegning. Der er i Aarets Løb skrevet en Del Dispositioner.

6. Naturhistorie.

2den Klasse. Af Boas's Zoologi er læst Pattedyr, Fugle og Krybdyr samt Mennesket, dette sidste Afsnit udførligere ved Benyttelse af W. Sørensens Supplement. Af Warmings »Plantelivet« er læst Slægtskablæren. Plantebestemmelser efter Rostrups Flora.

1ste Klasse. Af Boas's Zoologi er læst hvirvelløse Dyr, Fisk og Padder. I Efteraar og Foraar er en større Mængde Plantetyper undersøgte; af Warmings »Plantelivet« er læst forfra til Slægtskablæren. 3 Timer.

7. Geografi.

2den Klasse. C. C. Christensens Lærebog i Geografi II (de fremmede Verdensdele og den almindelige Geografi) er læst. 2 Timer.

1ste Klasse. C. C. Christensen: Lærebog i Geografi I

(Europa) er læst, Danmark en Del fyldigere end Bogen.
3 Timer.

8. Regning.

2den Klasse. Der er gennemgaaet Bertelsen: Regnebog for Seminarier og Realskoler fra Ligninger af 2. Grad. En Del Opgaver fra tidligere Skolelærereksaminer er regnede paa Klassen og de skriftlige Fremstillinger bagefter rettede af Læreren. 1 Time om Ugen er anvendt til Øvelser i Hovedregning. I disse Timer er delvis benyttet Petersen og Vogel-Jørgensen: Opgaver i mundtlig Regning. 3 Timer.

1ste Klasse. Bertelsens Regnebogs 1ste Afdeling samt Decimalbrøk, Roduddragning, Ligninger af 1ste Grad med een og flere ubekendte og en Del af Opgaverne i sidste § i 2den Afdeling er gennemgaaede. En Del af Tiden har været anvendt alene til Øvelser i Hovedregning. Herved har været brugt Petersen og Vogel-Jørgensen: Opgaver i mundtlig Regning. 3 Timer.

9. Matematik.

2den Klasse. C. Juels Algebra med Undtagelse af 1, 3. og 4. Afsnit, samt J. Petersens elementære Plangeometri — fra den ptolemæiske Læresætning — er gennemgaaede. Der er givet Opgaver saavel til Løsning paa Væggetavlen som til skriftlig Udarbejdelse. 4 Timer.

1ste Klasse. Der er gennemgaaet J. F. Johansen: Begyndelsesgrundene i Aritmetik, samt Størstedelen af de 5 første Afsnit i C. Juels »Elementær Algebra«. Endvidere J. Petersens elementære Plangeometri indtil den ptolemæiske Læresætning. Desuden er der givet Opgaver baade til Løsning paa Væggetavlen og til skriftlig Udarbejdelse. 5 Timer.

10. Naturlære.

2den Klasse. 3 Timer ugentlig. Efter A. Weis' Naturlære er læst Side 88—108 og Side 158—209, samt »Lysen, Lyden og de vigtigste Vejrforhold«. I begge Klasser er stadig foretaget Forsøg.

1ste Klasse. Efter H. Prytz: »Naturlæren« er læst Lige-

vægt og Varmelære og efter samme Forfatter Læren om Lys og Lyd. 3 Timer.

11. Skrivning.

2den Klasse. I 1 Time ugentlig er fortsat med latinsk Skønskrift, Cifrene er indøvede og Haandskriftsøvelserne fortsatte.

1ste Klasse. 2 Timer ugentlig. I Skønskrift er de latinske Bogstaver indøvede baade enkeltvis og i Sammen-skrift. Haandskriftsøvelser er foretagne.

12. Sang og Musik.

Sang.

3die Klasse. 2 Timer ugentlig. Melodierne i H. Toftes »Melodibog« er repeterede; Messesvarene er indøvede.

2den Klasse. 2 Timer. H. Toftes »Øvelser i Nodelæsning« og »Melodibog« er sunget fra F-Dur og ud. Desuden nogle trestemmige Sange.

1ste Klasse. 2 Timer. H. Toftes »Øvelser i Nodelæsning« og »Melodibog« er sunget indtil F-Dur.

Violinspil.

3die Klasse. 4 Timer. Etuder, Duetter og Sange er indøvede.

2den Klasse. 3 Timer. H. Toftes og Nicolaj Hansens Violinskole, lettere Duetter og Etuder er benyttede.

1ste Klasse. 4 Timer. Forskellige Violinskoler er benyttede.

Orgelspil.

3die Klasse har haft 3, 2den Kl. 2 og 1ste Kl. 3 Timers Undervisning om Ugen. Der er spillet paa Harmonium og Orgel med og uden Pedal. I 1ste Kl. er Steensens Orgelskole og Berggreens Koralbog og Barnekows Melodier benyttet. I de andre tillige Præludier af Attrup, P. Rasmussen, Amberg o. fl.

Udenfor Skoletiden har Elever af alle Klasser sunget flerstemmige Sange.

13. Tegning.

3die Klasse. 1½ Time ugentlig. Anskuelsestegning.

2den Klasse. 3 Timer ugentlig. Tegning efter Opstillinger af flere Klodser i Grupper. Tegning efter Brugsgenstande og efter ornamentale Gipsornamenter.

1ste Klasse. 2 Timer ugentlig. Øvelser i at tegne og paa forskellig Maade inddele rette Linier. Linier tegnede under forskellig Stilling til hverandre. Figurer tegnede med rette Linier efter Lærerens Fortegning paa den store Tavle. Krumme Linier og Figurer af rette og krumme Linier. Tegning efter C. F. Andersens Fortegninger. — Foredrag om Perspektiv. Tegning efter Klodser, dels enkelte og dels flere sammenstillede. Klasseundervisning er gennemført.

14. Gymnastik.

3die Klasse. 3 Timer praktisk Gymnastik ugentlig, 1 Time Gymnastikteori (Haandbogen og K. A. Knudsen: Grundsætninger for Gymnastikundervisning). Desuden har Klassen faaet en Del Øvelse i at sammensætte Timesedler og undervise Kammeraterne og Skolens Børn.

2den Klasse. 3 Timer praktisk Gymnastik ugentlig. 1 Time Teori.

1ste Klasse. 4 Timer praktisk Gymnastik ugentlig. -

Naar Vejret tillader det, bruges 1 à 2 af Timerne om Ugen i hver Klasse til Boldspil (Langbold, Kurvbold, Fodbold), Stangspring, Spydkastning og anden Friluftsidræt.

Badning og Svømning kan ikke øves.

15. Sløjd.

3die Klasse. 15 Elever har deltaget. 3 Arbejder er udførte: Haandklædeholder, Bord og Medicinskab.

2den Klasse. 7 Elever deltog. 4 Arbejder er udførte: Konsolhylde, Billedramme, Brevholder og Bord.

1ste Klasse. 14 Elever deltog. Savning: 5 Forøvelser og 5 Modelarbejder. Snitning: Blomsterpind. Høvling: 1 Forarbejde og 5 Modelarbejde.

Undervisningen har for 3die og 2den Klasse varet fra 1. Sept. til 1. Marts og for 1ste Klasse fra 1. Sept. til 1ste April med 2 Timer ugentlig for hver Klasse.

III. Forskellige Meddelelser.

I Aarets Løb er der afholdt følgende Foredrag og Op-læsninger:

- P. A. Rosenberg: Balzaçs Mercadet.
 Professor Ammundsen: Pascal.
 Forfatteren Joh. Jørgensen: Benedict af Nursia.
 Højskoleforstander H. Bøstrup: Ludvig Schrøder.
 Cand. phil, F. Heide: Om Nytteflsk.
 Cand. theol. A. T. Høy: St. St. Blicher.
 Professor N. A. Larsen: D. G. Monrad.

Opgaver ved skriftlig Eksamen

1.—5. Maj 1909.

I. 3. Klasse.

1. Dansk Stil (4 Timer): Hvad forstås ved »godt Kammeratskab«? Hvilke Pligter paalægges det? Hvilke Fordele og hvilke Farer medfører det?

2. Religion (4 Timer): Guds Retfærdighed.

3. Pædagogik (4 Timer): Hvad forstås ved Vaner, og hvilken Betydning har de i Opdragelsen og Skolens Virksomhed?

4. Disposition (4 Timer): Matth. 7,21: »Ikke enhver, som siger til mig: »Herre, Herre!« skal indgaa i Himmeriges Rige, men den, som gør min Faders Villie, som er i Himlene.«

5. Skriftlig Opgave i Gymnastik (2 Timer): Skriv en Timeseddel til et Hold af 30 11—12 Aars Børn, der er undervist i Gymnastik 2 Timer om Ugen fra deres Skolegangs Begyndelse.

Inddeling i Troppe anvendes ved Hævvøvelser, Spring og Behændighedsøvelser.

Leg-lignende Øvelser og Lege kan medtages.

Gymnastiksalen tænkes tilstrækkelig stor og vel udstyret med Redskaber.

II. 2den Klasse.

1. Regneopgave. Nr. 1 (3 Timer). I. Til et Jærnbaneanlæg skal der gennem en Klippe sprænges en Tunnel af 980 m Længde. Tunnelen har i Tværsnit Form af et Rektangel, over hvis længste Side som Diameter er tegnet en Halvcirkel; Bredden (Rektanglets længste Side) er 6 m, de lodrette Sidevægge 4 m. Hvor mange Kubikmeter Sten skal fjernes ($\pi = \frac{22}{7}$).

II. Arbejdet paabegyndes samtidig fra begge Ender. Paa Nordsiden kommer man daglig 3,5 m ind, men Arbejdet hviler i 4 Dage paa Grund af Brud paa Boremaskinen. Paa Sydsiden, hvor Klippen er af blødere Beskaffenhed, trænger man daglig 5,4 m ind, men efter 50 Dages Arbejde støder man paa en Kvartsgang, hvor man kun kan avancere 0,25 m daglig; efter at Kvartsgangen er gennembrudt, har Klippen samme Fasthed som paa Nordsiden. De to Tunnelender mødes 10,5 m Syd for Tunnelens Midte.

Hvor mange Dage varer det, inden Tunnelen er brudt igennem?

Hvor tyk var Kvartsgangen?

III. I hele Tiden, indtil Tunnelen er brudt igennem, er der Dag og Nat 72 Arbejdere i Virksomhed. Arbejdslønnen for en Dagtime er 0,45 Rm., for en Nattime $\frac{3}{2}$ Gang saa meget; Dag og Nat regnes lige lange. Naar der desuden af den Betaling, som Ingeniørerne faar for Arbejdet, medgaar 65 % til Materiel og bliver 10584 frcs. tilovers som Ingeniørernes Fortjeneste,

hvor stor var saa Betalingen i frcs.?

Hvor mange Procent tjente Ingeniørerne? (9 Rm. = 11 frcs.)

Der kræves ikke blot en Angivelse af de væsentligste udførte Beregninger, men ogsaa en kort Redegørelse i Ord for Fremgangsmaaden ved Opgavens Løsning.

2. Regneopgave. Nr. 2 (3 Timer). Angiv og forklar Fremgangsmaaden ved Løsningen af nedenstaaende tre Opgaver. Redegørelsen maa i hvert enkelt Tilfælde være saa indgaaende, at Fremgangsmaadens Rigtighed er umiddelbart indlysende:

I. A, B og C køber i Forening en Frugthave for 600 Kr., hvoraf A betaler 100 Kr., B 200 Kr. og C Resten. Naar de høster 12126 Æbler, og disse skal deles i Forhold til de indskudte Penge, hvor mange Æbler faar saa hver?

II. Ved Nedplukningen arbejder de i lige lang Tid, men i den Tid, i hvilken A kan plukke $\frac{1}{3}$ af Æblerne, plukker B kun $\frac{1}{4}$ og C $\frac{1}{5}$. Hvormange Æbler plukker hver af dem?

III. Hvis de høstede Æbler skal deles mellem de tre Ejere ikke blot i Forhold til de indskudte Penge, men ogsaa i Forhold til det Antal, enhver har plukket, hvormange faar saa hver?

For at forebygge Misforstaaelse bemærkes, at det ikke er Opgaven at løse de tre smaa Regneopgaver, men derimod at fremstille, hvorledes disse Opgaver kan løses, og hvorfor den angivne Fremgangsmaade fører til det rette Resultat.

3. Geometri. I en retvinklet Trekant er Katheterne a og b. Hvor stor er Højden paa Hypotenusen? Med den dobbelte af denne Højde som Radius og med Centret i Toppunktet for Trekantens rette Vinkel tegnes en Cirkel. Find Arealerne af de to Dele, hvori denne Cirkel deles af Hypotenusen og dens Forlængelse.

2. I en Trekant ABC, hvis Sider er $AB = 8'$, $BC = 6'$, $AC = 4'$, er der parallel med Siden BC draget en Transversal, der skærer AB i M og AC i N. Hvor store bliver Siderne i Trekant AMN, naar denne Trekant og Firkanten BCNM skal have samme Omkreds?

4. Algebra. 1. Udtrykket

$$\sqrt[3]{(-0,774)^3 + 9 - 0,774}$$

skal beregnes ved Hjælp af Logaritmer.

2. I en Differensrække er Summen af det første og det n-te Led lig p; Summen af Kvadraterne af de samme Led er q. Find det første Led og Differensen.

5. Skrivning. (2 Timer.) Prøve i Skønskrift. 1. Alfabetet med store og smaa Bogstaver.

2. En Herre, som havde rejst i Afrika, fortalte engang sine Venner, at han og hans Tjener havde faaet halvtredsindstyve vilde Arabere til at løbe. Alle spurgte straks, hvorledes de havde baaret sig ad med det.

»Aa,« sagde han, »det var slet ikke vanskeligt; — vi løb, og de løb efter os.«

5. Skrivning. Prøve i Haandskrift. Omdeles af Tilsynet 15 Minutter før Udløbet af den til Prøven i Skrivning fastsatte Tid.

Der gives en Lyksalighed, som endnu ingen Digter har ret besjunget, ingen nok saa elskværdig Læserinde har oplevet eller vil komme til at opleve i denne Verden; det er en Lyksalighedstilstand, som kun er den mandlige Klasse tildelt og selv af denne

kun de udvalgte. Det er et Livsøjeblik, som griber vore Følelser, vor Aand, vort hele Væsen. Lyksalige Øjeblik, som ingen Kvinde, hun være nok saa god, nok saa smuk og aandrig, kan opleve — at blive Student. (Af H. C. Andersen: O. T.)

6. Tegning efter en Model: En Skoletavle.

Optagelsesprøven afholdes den 12te Juli og flg. Dage. Efter Sommerferien begynder Undervisningen d. 23de August.

TILLÆG.

Oversigt over, hvad der kræves for at optages paa Seminariet.

Efter Lov af 30. Marts 1894 skal Eleven for at kunne optages i Seminariets yngste Klasse:

- a) have fyldt det 18de Aar inden Kalenderaarets Udgang.
- b) mindst i 1 Aar enten selv have forestaaet en Skole eller under en dygtig Lærers Vejledning have deltaget stadigt og flittigt i Undervisningen i en Skole, samt kunne medbringe Vidnesbyrd fra vedkommende Lærer om Lyst og Anlæg til Skolegerningen. Vejledningen kan søges hos Lærerne ved de offentlige Skoler, samt hos de Lærere ved private Skoler, som dertil faar Skolekommissionens Anbefaling; men ingen Lærerlærling maa antages i de offentlige Skoler, uden at der gives Skoledirektionen Meddelelse derom;
- c) fremlægge alle befalede Attester;
- d) fremlægge tilfredsstillende Vidnesbyrd om Forhold og Vandel, deriblandt Vidnesbyrd fra rette vedkommende om, hvad han har været sysselsat ved siden sin Udtredelse af Børneskolen;
- e) fremlægge Lægeattest for, at han ikke lider af nogen

legemlig Mangel — særlig ikke nogen fremskreden Sygdom, — som gør ham uskikket til at være Skolelærer;

- f) have bestaaet den anordnede Optagelsesprøve, som afholdes af Seminariets Lærere.

Optagelse i yngste Klasse kan kun ske ved Undervisningsaarets Begyndelse; under særlige Omstændigheder kan Ministeriet tillade Undtagelser herfra.

Ingen Elev maa optages i mellemste Klasse uden at have gennemgaaet et Seminariums yngste Klasse og bestaaet Oprykningsprøven, eller i ældste Klasse uden at have gennemgaaet et Seminariums yngste og mellemste Klasse og bestaaet første Del af den afsluttende Lærerprøve og Oprykningsprøven til ældste Klasse.

Under særlige Omstændigheder kan dog de, der har fyldt henholdsvis det 19de eller 20de Aar inden Kalenderaarets Udgang og opfylde ovenstaaende under b) til e) nævnte Betingelser for Optagelse, med Ministeriets Tilladelse efter bestaaet Oprykningsprøve optages i Seminariets mellemste Klasse uden at have gennemgaaet yngste, eller i dets ældste Klasse uden at have gennemgaaet yngste eller mellemste Klasse.

Ved den anordnede Optagelsesprøve maa Eleven ifølge Ministeriets Bekendtgørelse af 8. Juni 1894 godtgøre:

- 1) at have Færdighed i Benyttelsen af de fire Regningsarter med hele Tal og Brøk (herunder Decimalbrøk) til Løsning af lettere Opgaver,
- 2) at have Kendskab til de fire Regningsarter med Bogstaver,
- 3) at kende Grundtræk af Naturhistorien,
- 4) at have Kendskab til Geografien, særlig Fædrelandets,
- 5) at have Kendskab til Nordens Historie efter en mindre Lærebog og til Grundtræk af Verdenshistorien,
- 6) at kunne læse flydende og tydeligt Dansk og gøre Rede

for Indholdet af det læste, at kende Grundtrækkene af den danske Sproglære, med tydelig Haand og uden væsentlige Sprogfejl at kunne skrive en dansk Stil (Diktat, Genfortælling eller fri Fremstilling),

- 7) at have Kendskab til Bibelhistorien efter en større Lærebog og Kendskab til de kristelige Hovedlærdomme. Det anses dernæst for ønskeligt, at Eleverne har
- 8) noget Anlæg for Sang og Musik og er i Stand til f. Eks. at synge lettere kendte Melodier nogenlunde rent og at spille ganske lette Sager paa Violin.

Det overlades det enkelte Seminarium inden for den saaledes givne Ramme nærmere at angive de Fordringer, som ved det paagældende Seminarium vil blive stillede i de enkelte Fag ved Optagelsesprøven.

I Henhold til denne sidste Passus i den ministerielle Bekendtgørelse bemærkes:

- til 1: Der maa kunne løses lettere Opgaver i Forholdsregning, Delingsregning og Procentregning. Forkortning og Sammentrækning af simple Beregninger maa kunne udføres. Ligeledes kræves, at Fladeindholdet af Rektangel og Trekant og Rumindholdet af et retvinklet og retstaaende Prisme kan beregnes. Der lægges Vægt paa 1) at Aspiranten kan regne med Omtanke, og 2) at han har nogen Færdighed i at udføre simple Beregninger i Hovedet.
- til 2: Der lægges mindre Vægt paa Beviserne for Sætningerne end paa Færdigheden i at kunne anvende disse. Særlig kræves nogenlunde Sikkerhed i Anvendelsen af Formlerne

$$(a + b)^2 = a^2 + 2ab + b^2 \text{ og}$$

$$(a + b)(a - b) = a^2 - b^2.$$

Lette Ligninger af 1ste Grad med een og to ubekendte maa kunne løses.

- til 3: Det forlanges, at der — i store Træk — haves Kendskab til Hvirveldyrene efter f. Eks. Lützens Zoologi Nr. 3.
- til 4: En mindre Lærebog (Dahlbergs Lærebog i Geografi, Roms eller Holsts) maa være læst med flittig Brug af Kortet. Det anbefales at lade Eleven tegne Kort, særlig Danmarks. Der kræves et nøjere Kendskab til vort Fædrelands Natur og Samfundsforhold, og derpaa maa Kendskabet til fremmede Lande være bygget.
- til 5: Der kræves en Oversigt over Danmarks Historie (R. J. Holms »Danmarkshistorie til Brug i Børneskolen« anbefales) og en Oversigt over Verdenshistorien. V. A. Blochs »Mindre Lærebog i Historien« kan bruges.
- til 6: Af den danske Sproglære kræves særlig Kendskab til Ordklasser, Ordformer og lette Sætninger. Det er ønskeligt, at enkelte Hovedværker af vore største folkelige Forfattere kendes.
- 7: Der kræves Kendskab til hele Bibelhistorien (f. Eks. efter Tangs »Mindre Bibelhistorie«) og Balslevs Katekismus.

Til Brug ved Matematikundervisningen anbefales J. F. Johansen: Begyndelsesgrundene i Aritmetik.

Særlig Prøve fordres desuden aflagt i Skønskrivning.

Ved Optagelse i Seminariets mellemste og ældste Klasse kræves en Prøve, som svarer til, hvad der i de forskellige Fag er gennemgaaet i yngste og mellemste Klasse.

Det er stillet Eleverne frit, om de vil bo enten paa Seminariet, i hvilket Tilfælde de faar Bolig, Brændsel og Belysning for 36 Kr. aarlig, eller uden for Seminariet, dog at der ikke indrømmes Bolig paa Seminariet til et større Antal end 60.

De af Seminariets samtlige Elever, som maatte ønske det, kan erholde Kosten hos Seminariets Økonom for 300 Kr. aarlig, saaledes at Betalingen erlægges kvartalvis forud, og Kvartalspengene tilbagebetales ikke, naar en Elev i Løbet

af Fjerdingaaret forlader Seminariet af anden Grund end Sygdom. Ønsker en Elev efter tidligere at have modtaget Kosten hos Økonomen at skaffe sig den ad anden Vej, maa han anmelde det for Seminariets Forstander en Maaned før det paagældende Kvartals Ophør.

Skolelærersønner har fri Undervisning; andre betaler 40 Kr. aarlig.

